herpy

PILGIFTSGRODOR

Cainarachi Poison Frog

Ameerega cainarachi

Ameerega cainarachi är en rödryggad pilgiftsgroda på omkring 3 cm som bara är känd från bergsfoten runt Tarapoto i norra Peru. Arten är hotad i naturen, och det finns bara lite kunskap om skötseln, så vägledningen bygger på klimatet, livsmiljön och de nära släktingarna *Ameerega bassleri* och *Ameerega pepperi*.

Familj: Dendrobatidae Tidigare namn: *Epipedobates cainarachi; Epipedobates ardens*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**3 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10-15 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fångenskap	**Inget** Uppfödda djur. Viltfångade djur kan behålla giftet länge
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**40 × 40 × 40 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, natt	**19-22 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vatten	**Vattenskål** djup 1-2 cm
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter och små leddjur (hoppstjärtar, bananflugor)**
Hålls	**Parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodynglen bärs till vatten**
Äggläggning	**På marken**
Könsmogen	**12-13 mån.**
Ägg per läggning	**22-44**
Kläckning	**10 dagar**
Larvtid	**50-60 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Vaktar äggen och bär grodynglen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Ameerega cainarachi är en liten till medelstor pilgiftsgroda. Hanarna mäter 25-26 mm och honorna 28-31 mm från nos till kloak, så honan är störst. Ryggen är röd, och sidorna är svarta. Arten beskrevs 1989 av Rainer Schulte som *Epipedobates cainarachi* och samma år av Karl-Heinz Jungfer under namnet *Epipedobates ardens*; sedan 2006 hör den till släktet *Ameerega*. Namnet kommer från Cainarache-dalen, där arten först hittades. Den liknar *Ameerega bassleri* och *Ameerega pepperi* mycket.

Släktet *Ameerega* får alkaloiderna i huden från födan i naturen, så djur som utfodras med foderdjur från kultur är inte giftiga. Vildfångade djur räknas som milda. Undvik ändå hudkontakt, och tvätta händerna efter arbete i terrariet.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Utbredning och livsmiljö

Ameerega cainarachi finns bara i Peru, i låglandet vid den norra änden av Andernas östra bergskedja. Fynden ligger framför allt i regionen San Martín runt Tarapoto och Cainarache-dalen, med enstaka fynd i Cordillera Azul. Utbredningen är liten.

Arten finns från omkring 150 m till strax över 1.000 m över havet.

> **Naturlig utbredning:** Peru.

LIVSMILJÖ

Ameerega cainarachi lever på skogsbotten i fuktig tropisk skog vid bergsfoten, från låglandsskog omkring 150 m till skog strax över 1.000 m. Klimatet är varmt och fuktigt utan egentlig vinter, och temperaturen varierar bara 1-2 °C över året. Arten håller till i lövlagret, mellan rötter och vid bäckar. Äggen läggs på land, och hanen bär grodynglen till grunt, långsamt rinnande vatten.

Avverkning av skog för kaffe, boskap och ved är det största hotet, och insamling för djurhandel spelar förmodligen också in.

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Ameerega cainarachi*. Arten lever i samma område som *Ameerega bassleri* och *Ameerega pepperi*, och aveluppgifterna är lånade från dem (se Avel).

Ett par ska ha ett regnskogsterrarium på minst 40 × 40 × 40 cm (längd, bredd, höjd); större är bättre, eftersom arten lever på botten och golvytan räknas mer än höjden. Ett regnsystem och en dimmaskin rekommenderas. Frontdörrar och en ventilationsremsa i toppen ger luftväxling utan att torka ut terrariet.

Inred efter skogsbotten: ett dräneringslager underst, ett fuktigt, löst bottenlager av kokos och lövmull och ett tjockt lövlager. Lägg bark, korkrör och rötter så att det finns många gömställen, och plantera ormbunkar, bromelior och växter med breda blad. Hoppstjärtar och små gråsuggor håller botten ren.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation Läs mer: Terrarieuppbyggnad och bioaktiv botten

TEMPERATUR

På dagen passar 22-26 °C, och på natten ska temperaturen sjunka upp till 5 °C, till omkring 19-22 °C. Skillnaden mellan årstiderna är bara 1-2 °C. Det finns ingen vinterdvala.

Över 28 °C belastar värmen grodorna, och ett terrarium i direkt sol kan nå dödlig värme på några timmar. Ställ terrariet utan sol, och mät temperaturen vid botten. Är rummet kallare än 20 °C kan en värmematta på sidan av terrariet höja temperaturen.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska vara 70-100 %: omkring 70 % mitt på dagen och nära 100 % med dimma morgon och kväll. Spraya eller använd regnsystem och dimmaskin ett par gånger om dagen. Botten och lövlagret ska vara fuktiga, men inte genomblöta, och ytan får gärna torka lite mellan sprayningarna; stillastående, mättad luft ger svamp och hudproblem.

Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat vatten utan tillsatser. Luftfuktigheten får inte ligga under 70 % under längre tid, eftersom grodans hud torkar snabbt.

VATTEN OCH VATTENKVALITET

En låg vattenskål med 1-2 cm vatten räcker, och den ska vara lätt att ta sig in i och ut ur. Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat kranvatten, och byt vattnet varannan dag så att det inte samlas bakterier. Groddjur tar upp vatten och ämnen genom huden, så rengör skålen utan tvål och skölj ordentligt. Grodynglen kan bara hållas i grunt, långsamt rinnande vatten (se Ägg och grodyngel).

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

LJUS OCH UVB

Ljuset ska först och främst täcka växternas behov: LED-ljus för växttillväxt i 10-12 timmar om dagen med en tydlig natt. Behovet av UVB är inte dokumenterat; en svag UVB-lampa (Ferguson-zon 1) är valfri. Ge grodorna både ljusa och skuggiga platser.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Grodorna tar de vanliga små foderdjuren: bananflugor (*Drosophila melanogaster* och *Drosophila hydei*), hoppstjärtar, små gråsuggor, nykläckta syrsor, de minsta vaxmalslarverna och håvade småinsekter från ängen. Vuxna djur utfodras tre till fyra gånger i veckan med så många foderdjur att alla får nog, vanligen 20-50 bananflugor per djur. Ungdjur utfodras helst dagligen. Damma foderdjuren med kalk vid varje utfodring och med ett vitamintillskott två gånger i veckan.

Ta bort döda och kvarlämnade foderdjur så att de inte angrips av svamp.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Ameerega cainarachi är dagaktiv och håller till på skogsbotten. Hanarna i släktet är revirhävdande och kallar från fasta platser. Ett par är den säkra hållningsformen; flera hanar tillsammans kan ge stress och slagsmål, särskilt i ett litet terrarium.

Grodorna bör inte hanteras. Huden är ömtålig och skadas lätt. Vid rengöring flyttas de med en ren, fuktad plastbehållare.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Honan är störst (28-31 mm mot hanens 25-26 mm) och har en bredare kropp. Bara hanen kallar. Grodorna är könsmogna efter 12-13 månader. Ett par säkras bäst genom att föda upp ungar tillsammans.

PARNING

Parningen är inte dokumenterad för *A. cainarachi*. Hanen kallar för att locka honan, och paret lägger ägg på land. En period med kraftigare sprayning, som efterliknar regntiden, kan sätta igång lätena.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Äggen läggs i ett fuktigt gömställe på land, till exempel under ett blad eller i ett korkrör, och hanen vaktar dem. Honan lägger 22-44 ägg per läggning. När grodynglen har kläckts klättrar de upp på hanens rygg, och han bär dem till vatten. Grodynglen kan bara hållas i grunt, långsamt strömmande vatten; en liten behållare med ett filter eller en pump som ger en svag ström passar. De matas med alger och färdigfoder för grodyngel.

METAMORFOS

Äggen kläcks efter ungefär tio dagar, och grodynglen genomgår metamorfos efter 50-60 dagar. Aveltalen är inte dokumenterade för arten och är lånade från *A. bassleri* och *A. pepperi*. När frambenen kommer fram ska vattnet vara grunt, och det ska finnas lätt tillgång till fuktig mark. Grodorna slutar äta under metamorfosen och lever på svansen.

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyförvandlade ungarna är mycket små och kräver pytteliten foderdjur: hoppstjärtar och de minsta bananflugorna. Utfodra dem dagligen, damma med kalk och vitaminer, och håll luftfuktigheten hög. Ungarna ska ha många gömställen och ett rymligt terrarium tills de är stora nog att sättas ihop i par.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns inga beskrivningar av sjukdomar hos *Ameerega cainarachi*, så råden är de generella för pilgiftsgrodor:

- Hud- och svampinfektioner orsakas av stillastående, mättad luft och smutsig botten. Se till att det finns ventilation och friskt löv.
- Överhettning är snabbt dödlig. Håll terrariet under 28 °C.
- Brist på kalk och vitaminer ger deformerade käkar och svaga lemmar. Damma fodret vid varje utfodring.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nya djur hålls i karantän i minst sex veckor.
- Kvalster och maskar kräver en veterinär med kunskap om groddjur.

- Djur utan aptit, med trötta rörelser eller en avmagrad bakkropp ska undersökas av en veterinär.

Livslängden i fångenskap är inte dokumenterad; siffran i rutan är en uppskattning utifrån närbesläktade arter.

Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.